

Meie vallas käis vabariigi kõrgeim külaline

Vallavolikoguga kohtumise lõpus tehti ühispilt presidendiga. Esireas istuvad (vasakult) Triin Nõmmistu, president Kersti Kaljulaid, Heiki Sarapuu, Tarmo Kerstna; tagareas Ülo Karpov, Peep Puis, Toomas Arumägi, Meelis Michelson, Marek Palusoo, Leho Liiv, Aivar Aleksejev, Illari Lään, Rauno Kiuru, Anti Kalvet, Toomas Keldoja.
Foto: Mailin Aasmäe, Vabariigi Presidendi Kantsleji pressiesindaja

4. mail oli meie vastses suurvallas mitmel pool tunda isemoodi eluvust. Lõuna-Eestis ja sealhulgas ka meie vallas oli sel päeval ametivisiidil Eesti Vabariigi president Kersti Kaljulaid. Tema soovide-st ootustest oli eelnevalt ka teada antud: tutvuda valla inimeste, ettevõtete ja seltsidega.

Hommikupoolikul külastaski president Kambja valla lõunapoolse piiri ääres Talvikese külas tegutsevat Andre Farmi, mida majandavad Aivar Alviste ja Erika Pääbus. Presidendi FB-lehel leidub selle külastuse kohta kiitev kajastus: „Andre Farm on justkui probleemilahendamise meistrikläss. Et piimakriisi ajal lehma tapamaja ei peaks viima, aga piimafarm ikka alles jääks, otsustati proovida, kas piimast ehk hoopis ise kvaliteetjuustu teha saaks. Sai küll, ja kuidas veel. Siin küpsevad täna juustud: mõned paar kuud, mõned aasta, mõned kaks. Suvel saab juustute algusest kolm aastat ning siis avatakse ka paar päris alguses tehtud juustu.“ Sinised kilesussid jalas, jalutas president ka loomade vahel söödakäigus ja pakkus neile maiuspalaks leibagi. Suurte siiraste silmadega uurisid Mammukesed (nõnda kutsuvad Andre farmi pidajad oma sõralisi sõpru) kõrget külalist, mõnegi looma kare keel sai napsata pala otse presidendi sõrmede vahelt.

Ülenurmes külastas Kersti Kaljulaid siinset pere- ja noortekeskust. Presidendi kontol postitatud ühispildi juurde on lisatud selle kohta tekst: „Ülenurme Pere- ja Noortekeskuses on noorte suhtumine ja süda täpselt õiges kohas. Lisaks huviringidele - mida korraldavad noored ka ise - katsetatakse ka vabatahtlikku tööd. Nii toetatakse üksteist, aga ka ülejäänud vallaelanikke. Vabatahtliku töö kogemus on väga oluline, sest annab võimaluse kokku puutuda väga erinevate inimestega ja anda seejuures endale ka vajalikku julgust.“

Meie vallaga seotud visiidi viimaseks osaks oli kokkusaamine kohaliku omavalitsuse esindajatega. Enne töist kohtumist Kambja Vallavolikoguga esitasid Ülenurme Muusikakooli õpilased kammersaalis kokkutulnuile mõned muusikapalad. Seejärel rääkis Kersti Kaljulaid meie kõigi jaoks olulistel teemadel: toetumine kogukonnale, vabatahtlik tegevus, noorte sidumine kohaliku elu ja kogukonnaga, et suurlinna

tuled neid vääramatu jõuga eemale ei tiriks. Teiseks pakiliseks teemaks on presidendi hinnanguil kõik, mis seotud sotsiaalteenusega. Oluliseks tuleb hinnata veel laiapõhjalist tsiviilkaitsset, Eesti välispoliitikas märgivad presidendi sõnul väga tähtsat rolli ÜRO, NATO, Euroopa Liit. Küberkaitse on meie kõigi jaoks üha paisuva tähendusega.

Ent eluliselt ülioluline on presidendi sõnul ka teede korrasolek, päästeameti tegutsemine ja päästjate kasinad palgadki tõusid teemaks. Räägiti hooldekeskustest, haridusest, tervishoiust, sotsiaalteenustest üldse. Hetkeolukorrast Kambja vallas rääkisid ja küsimusi esitasid meie vallarahva esindajad volikogus ja valla ametnikud. **Tore oli kuulda sotsiaalosalosakonna juhataja Rahel Tamme väljendatud hinnangut vastloodud ühendvalla toimetuleku kohta: „Võib öelda, et meil on sotsiaaleluga päris hästi, kõik on laabuma hakanud.“**

Tõrvandi päästeseltsi tegemistest rääkis selle juht Toomas Arumägi. Kuivõrd päästeteenused olid üheks huviteemaks ka presidendil, läks sellel teemal üsna elavaks aruteluks.

Tõsiselt kõnetas presidenti ka haridusteema. Mõneski osas vajaks haridus lausa radikaalsemat läbimõtlemit; Kersti Kaljulaid avaldas arvamust, et haridussüsteem võiks olla vabam ja et näiteks ülikooli astumiseks ehk poleks siiski ilmtingimata tarvis gümnaasiumi lõputunnistust. President väljendas hariduse ja kodudega, inimeste liigse hõivatusega seoses ka sügavalt inimlikku muret: „Vanemad, rääkige oma lapsega! Muidu tuleb teil varsti temaga logopeedi juurde minna...“

Kogu kokkusaamise õhustik oli mõnusalt kodune ja omavaheline suhtlemine pingevaba ning väarikalt muhe. Head muljed kohtumisest olid ka noortekeskuse inimestel. Iseäranis rõõmustasid presidendiga toimunud kokkusaamise üle meie valla noored, aga üks jutuainet sel teemal jätkus ja jätkub paljudel veel pikemaks ajaks. „Soe“ ja „südamlik“ olid presidendi ja tema kaaskonnaga kohtumise muljeid kuulates kõige sagedamini kõrva hakanud märksõnad.

Kambja Vallavolikogu maiistung

Kambja Vallavolikogu I koosseisu IX istung toimus 15. mail, kohal oli 14 volikogu liiget. Istungilt puudusid Irma Drenkhan, Vahur Järv, Virgo Kurist, Triin Nõmmistu, Oliver Ots, Marek Palusoo ja Arne Peda.

Päevakorras oli 6 küsimust.

1. Kinnisasja omandamiseks loa andmine oli arutlusel juba volikogu veebruarikuulise istungil, siis lükati otsustamine edasi. Nüüd oli istungile kutsutud ka Masso kinnistut osta sooviva Juev Grupp OÜ esindaja, kes andis volikogu liikmetele selgitusi. Otsustati ühehäälselt anda luba kinnisasja omandamiseks.
2. Projekti „Ülenurme munitsipaalasteaia energiatõhususe parandamine“ omafinantseeringu garanteerimine. Ettekandja Kristi Kull andis ülevaate vallavalitsuse soovist rekonstrueerida Ülenurme lasteaed terviklikult ja seoses sellega KIK-ile vajaminevast garantiist omaosaluse kohta. Volikogu otsustas ühehäälselt garanteerida valla 2018. ja 2019. a eelarvest omaosalus summas 1,35 milj eurot.
3. Hajaasustuse programmi 2018. a programmdokumendiga kohaliku omavalitsuse pädevusse antud ülesannete delegeerimine. Hajaasustuse programmiga kohalikule omavalitsusele pandud ülesanded delegeeriti täitmiseks Kambja vallavalitsusele. Määruse poolt oli 14 volikogu liiget.
4. Ülenurme Muusikakooli õppemaksu kehtestamine. Volikogu otsustas üksmeelselt kinnitada Ülenurme Muusikakooli õppemaksuks 35 eurot (praeguse 30 asemel) lapse kohta kuus alates 1. septembrist 2018. a.
5. Kambja Vallavolikogu 19.12.2017 määruse nr 7 „Sotsiaaltoetuste taotlemise, määramise ja maksmise kord“ muutmine. Sotsiaaltoetuste määruse muutmise vajadus tekkis soovist toetada neid lapsevanemaid, kellele ei jätku kohta valla lasteaias ja kes on saanud koha mõne teise Tartu-maa omavalitsuse lasteaias, kus kohatasu on kõrgem. Alates sügisest kompenseeritakse neile lapsevanematele kohatasu vahe. Määruse poolt olid kõik kohal olnud volikoguliikmed.
6. Kooli, koolieelse lasteasutuse ja huvikooli pidaja pädevuse delegeerimine. Kooli pidaja pädevuse delegeerimine oli päevakorras ka eelmisel volikogu istungil, siis sooviti seda täiendada. Nüüd olid täiendatud määruse vastuvõtmise poolt kõik 14 volikogu liiget.

REET KIURU,
volikogu sekretär

Lõpuaktused

15. juunil kell 16.00 KAMBJA KOOLI LÕPUAKTUS

15. juunil kell 17.00 KUUSTE KOOLI LÕPUAKTUS

19. juunil kell 16.00 ÜLENURME PÕHIKOOLI LÕPUAKTUS

21. juunil kell 16.00 ÜLENURME GÜMNAASIUMI LÕPUAKTUS

Head vallaelanikud!

Viimasel ajal on palju pahameelt pälvunud postkastidesse laekunud info seoses aadressiandmete korrastamisega. Kogu selle ettevõtmise eesmärk on, et aadressimuudatuse tulemusena oleksid hooned numbridatud loogilises järjekorras ning seeläbi paremini leitavad. Nimetatud muudatus ei puuduta kõiki hooned, aadressiandmeid analüüsitakse hoonete kaupa - kus on juba seaduses nõutud loogika olemas, ei hakata midagi muutma. Näiteks Tõrvandis Aia tänaval asuv lasteaed saab endale päris oma numbri, ei ole enam 6a, aga suures osas jäävad selle tänava teised aadressid samaks.

Kehtiva ruumiandmete seaduse kohaselt tuleks lähtuda mujal Euroopas kehtivast tavast, kus liikluspinnajärgsel adresseerimisel asuvad numberlisandid mõlemal pool liikluspinda ühesuunalises kasvavas järjekorras ning aadressinumbri määratakse viisil, mille kohaselt ühel pool liikluspinda kõrvuti asetsevatel maaüksustel või järjestikku paiknevatel hoonetel on paaritud numbrid ja teisel pool liikluspinda asetsevatel maaüksustel või järjestikku paiknevatel hoonetel on paarisnumbrid.

Ruumiandmete seaduse kohaselt peab koha-aadress tagama objekti leidmise geograafilises ruumis, olema minimaalselt vajaliku pikkusega, vastama kultuuritavadele ja keelenõuetele ning olema kooskõlas aadressiandmete süsteemiga. Seega on aadressi peamine funktsioon, nagu ka eelpool juba nimetatud, objekti leitavuse tagamine. Kasutada tuleb sellist numereerimist, mis on antud asulas tavapärane.

Koha-aadressi määraja on kohalik omavalitsus, seega Kambja Vallavalitsus, kelle pädevuses on aadressitoimingute tegemine ruumiandmete seaduse ja aadressiandmete süsteemi nõuete kohaselt. Lisaks on vallavalitsusel kohustus tagada maaüksuse, sellel asuva hoone ning hooneosa koha-aadressi omavaheline kooskõla ning unikaalaadressi nõudvate aadressiobjektide koha-aadresside ainukordsus.

Loodame teie mõistvale suhtumisele ja valmisolekule koostööks. Aadressiandmeid sellises mahus ja põhimõtteid järgides ei ole varem korrastatud, mistõttu on see toiming ette võetud eesmärgiga, et uuendused luuakse pikkadeks aastateks.

KAUPO PIIRSAU,
Kambja valla jurist

Meie vallavalitsuse töötajad

KAMBJA VALLAVALITSUSE FINANTSOSAKOND

Jätkame suure ühendvalla ametnike tutvustamist. Seekord tutvustavad ennast finantsjuht ja raamatupidajad.

Sirje Suur,
finantsjuht

Minu ülesandeks on juhtida ja korraldada finantsosakonna tööd, eelarve, lisaeelarvete ja eelarvestrateegia koostamine, allasutuste (volikogu; vallavalitsus; Ülenurme ja Kambja noortekeskus; Külitse, Tõrvandi, Ülenurme, Kambja ja Kuuste raamatukogu; Reola kultuurimaja; Kambja kultuurikeskus; Tõrvandi, Ülenurme, Soinaste, Kambja ja Kuuste lasteaed; gümnaasium; Kambja, Kuuste ja Unipiha põhikool, muusikakool; lisaks veel sotsiaalvaldkond, vallateed, tänavavalgustus, valla heakord, valla sport ja tegevustoetused kooridele ning muudele seltsidele) eelarve täitmise kontrollimine ja jälgimine, pangaülekannete tegemine, aruannete esitamine. Kambja vallas on mitmeid tütarettevõtteid: OÜ Olme, OÜ Ülenurme Teed, OÜ Cambi, SA Aarika Hooldekodu, SA Ülenurme Areng. Tütardel on iseseisev raamatupidamine.

Aruandeid tuleb esitada rahandusministeeriumile kord kvartalis ja allasutustele iga kuu.

Suurvalla esimene eelarve tuli ikka päris paljude aukudega ja tahab veel kõvasti kohendamist, et saaks ühtsetele alustele. Nagu teada, igas talus oma taar. Kulude ja tulude arvestused olid ikka väga erinevad kahes vallas. Mitte et kuskil midagi valesti oleks, vaid nii palju, kui on inimesi, nii palju on ka erinevaid lähenemisi. See tuleb tasapisi ühtseks saada. Esialgne eelarve 2018. aastaks sai 16,2 miljonit eurot (sealhulgas investeeringuteks 2,6 miljonit), sellest kulud haridusele 10,2 miljonit, kulud kultuurile 835 tuhat, elamu-kommunaalile (tänavavalgustus, vesi ja kanalisatsioon 1,1 miljonit, keskkonnale 398 tuhat, majandusele (vallateed, ühistransport) 1,1 miljonit, sotsiaalile 532 tuhat ja valitsemisele 860 tuhat ning muud väiksed kulud veel tervisekeskustele, päästeametile. Laenude tagasimaksmiseks 693 tuhat eurot.

Varem pole meil vallas olnud eraldi pearaamatupidajat ja finantsjuhti. Nende erinevus on selles, et nüüd tegeleb üks (mina) eelarve ja rahadega, aga pearaamatupidaja tegeleb analüütilise arvestusega, st esitab igas kuust rahandusministeeriumile saldoandmised. Piltlikult võib öelda, et minu rida on valla rahakoti haldamine nii sissetulekute kui väljaminekute osas, maksete laekumiste üle arvestuse pidamine, laenukohustuste üle arvestuse pidamine, rahastatud projektide aruandlus.

Marita Suits, raamatupidaja

Töötan Kambja Vallavalitsuses, töökoht on Kambjas. Teenistusülesanneteks on Kambja piirkonna asutuste ja Ülenurme lasteaia töötajate töötasude arvestamine ning sellega seotud statistiliste ja raamatupidamisaruannete koostamine. Koostan ja väljastan Kambja, Kuuste ja Ülenurme lasteaias käivate laste vanematele arved õppe- ja toidukulude katteks, pean arvestust põhi- ja käibevara osas.

Eha Paade,
pearaamatupidaja

Töötasin kümme aastat endises Kambja vallas finantsjuhina, nüüd siis uues vallas pearaamatupidajana. Töökoht asub Kambjas endises vallakeskuses. Minu koostada on pearaamat, bilanss ja muud raamatupidamisarvestusest tulenevad aruanded ja deklaratsioonid, sealhulgas majandusaasta aruanne. Koostan ja väljastan arveid valla rentnikele ja valla teenuseid kasutavatele isikutele, saldokinnitusi ja meeldetuletuskirju ning

tegelen muude igapäevaste raamatupidamistoimingutega.

Kui asutustel või vallakodanikel on vaja maksuvõlgade puudumise tõendeid, siis tuleks pöörduda minu poole.

Minu ülesandeks on ka mitmete finantsküsimusi puudutavate eelnõude koostamine ja täiendamine, näiteks raamatupidamise sise-eeskiri, valla eelarve koostamise, vastuvõtmise ja täitmise ning finantsjuhtimise kord ja muude õigusaktide eelnõud.

Reet Keeroja,
raamatupidaja

Olen Kambja Vallavalitsuse raamatupidaja ja minu tööülesannete hulka kuulub töötasu arvestamine vallavalitsuse töötajatele, volikogu liikmetele, Ülenurme Gümnaasiumi õpetajatele jt töötajatele, Ülenurme Muusikakooli töötajatele, Tõrvandi, Soinaste, Eerika lasteaia töötajatele, endise Ülenurme valla piirkonna raamatukogude, perekeskuste töötajatele, Reola kultuurimaja töötajatele. Esitan statistilisi aruandeid palgakulu osas. Koostan lasteaia arved

Tõrvandi, Soinaste ja Eerika lasteaia lastevanematele; samuti koostan arved teistele omavalitsustele haridusasutuste kohatasude osas. Koostan arveid reklaamimaksu ja rendipindade osas (endises Ülenurme piirkonnas) ja osaliselt kommunalteenuste osas (vesi, elekter, prügiveo, soojus).

Airike Feirik, raamatupidaja

Tööülesanded on arvete sisestamine, kinnitusringile saatmine ja kinnitamine elektroonilises arvete keskkonnas, Kambja piirkonna sularahaoperatsioonide arvestus. Kogu valla elektroonilised arved saadetakse ühele aadressile, s.o minu arvutisse, siis lähevad need kinnitusringile - see tähendab, et arved saadetakse elektroonilist kanalit pidi allasutuste juhtidele või vallavanemale kinnitamiseks. Kui need on kinnitatud, siis tulevad raamatupidamisele tagasi, seejärel maksab finantsjuht arved.

Noppeid vallavalitsuse töömailt

Ülevaade Kambja vallavalitsuse 13. aprilli, 19. aprilli, 26. aprilli, 3. mai ja 10. mai istungitel vastu võetud otsustest.

OÜ Ülenurme Teed nõukogust kutsuti nende avalduse alusel tagasi nõukogu liikmed Toomas Tiisler ja Väino Kivirüüt ning määrati OÜ Ülenurme Teed nõukogu liikmeteks tähtajaga kuni 12. aprill 2021 Kaupo Piirsalu ja Enno Soodla.

Võeti vastu määrused „Kambja Vallavalitsuse raamatupidamise sisse-eeskiri“ ja „Riigihangete läbiviimise kord“.

Tunnistati edukaks OÜ Garisson Trükkikoda pakumuse Kambja valla ajalehe trükkimisteenuse osutamiseks (sisaldab kujundamist/küljendamist) kuni 31. detsembrini 2019. a.

Tunnistati lihthanke „Ülenurme tänavavalgustuse rekonstrueerimise põhiprojekti koostamine“ edukaks pakkujaks Myohliv OÜ, OÜ Kesk-konnaprojekt, AS EVIKO esitatud ühispakkumuse ja otsustati kvalifitseerida edukas pakkuja.

Kinnitati hajaasustuse projekti „Pangodi küla Vingerja kinnistu puurkaevu rajamine, veetõsteseadmete paigaldamine“ lõpparuanne summas 10 800 eurot. Tolleja Tiit Laursoole makstakse välja saadaolev osa toetusest summas 540 eurot.

Kambja valla 2017. – 2018. aasta huvitegevuse kava raames toetati MTÜ Jalgpalliklubi FC Ülenurme huvihariduse taotlust summas 6200 eurot.

Määrati transporditoetust valda esindanud sportlastele võistlustele sõiduks.

Sõlmiti isikuga munitsipaalaluruumi üürileping.

Taotletakse Kambja valla kasuks Künnapuu kinnisasjale isikliku kasutusõiguse seadmist suusa-, jalgratta- ja jalgraja avaliku kasutamise tagamiseks.

Määrati Rāni alevikus asuvalle liikluspinnale vastavalt asendiplaanile nimeks Maakivi tänav.

Anti luba OÜle Albatrek „Saialille uuselamurajoon“ reklaami (5,9 m x 2,9m) paigaldamiseks Tõrvandi alevikus Pärnaõie tn 9 maaüksusele kuni 2. maini 2021. a.

Nõustuti Reola külas asuva Liini katastriüksuse riigi omandisse jätmisega.

Määrati Uhti külas asuvalle riigi omandisse jäetavale 9,55 ha suursele maaüksusele (piiriettepanek numbriga AT030505085) sihtotstarbeks maatulundusmaa (011; M) ja koha-aadressiks Tatraluha.

Muudeti katastriüksuste koha-aadresside korrastamise ja õigusaktidega sätestatud nõuetega vastavusse viimise eesmärgil Rāni alevikus asuvate katastriüksuste lähiaadresse.

Otsustati lugeda korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks kuni 1. oktoobrini 2022. a olmejäätmete valdaja Margo Altmäe (Karaavi, Virulase k).

Otsustati lubada kasutada ühiskonteinerit kuni 1. oktoobrini 2022 Triin Rassulovil (Hädaveere, Raanitsa küla) ja Erki Irdil (Tamme, Raanitsa küla).

Anti nõusolek Tõrvandi alevikus asuva Ringtee 1 kinnistu koormamiseks isikliku kasutusõigusega ASi Telia Eesti kasuks ja määrati isikliku kasutusõiguse ala ning isikliku kasutusõiguse tingimused.

Anti nõusolek Ülenurme alevikus asuva kinnistu Ülenurme ülesõit ja Tõrvandi alevikus asuva kinnistu Tõrvandi sissesõit koormamiseks isikliku kasutusõigusega ASi Telia Eesti kasuks ja määrati isikliku kasutusõiguse ala ning isikliku kasutusõiguse tingimused.

Anti nõusolek OÜle Elektrilevi Kambja valla munitsipaalomandisse taotletavate Enelase tänava (tee nr 9490059) ja Kuslapuu tänava (tee nr 9490054) teemaa-aladele maakaabelliinide ja liitumiskilpide paigaldamiseks ning teenindamiseks.

Anti nõusolek Reola külas asuva Mingi tee kinnistu koormamiseks isikliku kasutusõigusega OÜ Elektrilevi kasuks ja määrati isikliku kasutusõiguse ala ning isikliku kasutusõiguse tingimused.

Määrati Laane külas asuvate Vesiroosi katastriüksuse ja Tedremäe katastriüksuse piiride muutmisel tekkinud katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed.

Määrati Soinaste külas asuvate Roosi ja Nupu maaüksuste jagamise käigus tekkivatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed.

Määrati Lemmatsi külas asuva Linnavere tee 19 katastriüksuse jagamise käigus tekkivatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed.

Määrati Soinaste külas asuva Künnapuu katastriüksuse jagamise käigus tekkivatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed.

Määrati Kammeri külas asuva Lombi katastriüksuse jagamise käigus tekkivatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed.

Määrati Aakaru külas asuva Rasvametsa katastriüksuse jagamise käigus tekkivatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed.

Määrati Tatra külas asuva tall-kuuri teenindusmaaks 0.35 ha vastavalt katastriüksuse 28203:004:0153 plaanile.

Väljastati ehitusload alljärgnevalt:

Ülenurme alevikus Villa tn 44 üksikelamu püstitamiseks; Rāni alevikus Okka tn 4 üksikelamu püstitamiseks; Rāni alevikus Lehe tn 30 üksikelamu püstitamiseks; Ülenurme alevikus Tartu mnt piirkonna sidevarustuse rajamiseks; Tõrvandi alevikus Ringtee tn 1 Huawei välisõlme rajamiseks; Täsvere külas Piiri maaüksusele üksikelamu püstitamiseks; Tõrvandi alevikus Rukki tn 5 üksikelamu püstitamiseks; Rāni alevikus Lehe tn 23 maaüksusele üksikelamu püstitamiseks; Rāni alevikus Okka tn 8 maaüksusele üksikelamu püstitamiseks; Kavandu külas Kaarna maaüksusel asuva olemasoleva tootmishoone laiendamiseks; Ülenurme alevikus Villa tn 38 üksikelamu püstitamiseks; Soinaste külas Mesiheina 16 üksikelamu püstitamiseks.

Tunnistati kehtetuks ehitusluba nr 1712271/32402 ehitise püstitamiseks Össu külla Pihlapuu 1 maaüksusele ning väljastati ehitusluba hoone püstitamiseks.

Väljastati projekteerimistingimused alljärgnevalt:

Rāni alevikus Riia 215 endise Kantri hotelli ümberehitamiseks; Soinaste külas Kibuvitsa tn 5 üksikelamu projekteerimiseks; Össu külas Linnu tee 39 detailplaneeringu ehitustingimuste täpsustamiseks; Ülenurme alevikus asuva Vapra maaüksusele äri ja tootmishoonete projekteerimiseks; Külitse alevikus Riia 241 maaüksuse elamukrundi moodustamiseks ja üksikelamu projekteerimiseks; Visnapuu külas Aasa maaüksusele üksikelamu projekteerimiseks; Sipe külas Tamme-tõru maaüksusel detailplaneeringus määratud hoonestusala nihutamiseks; Tõrvandi alevikus asuva Aasa tn 24 detailplaneeringus määratud hoonestusala suurendamiseks.

Väljastati kasutusload alljärgnevalt:

Ülenurme alevikus Paruni 74 üksikelamule; Tõrvandi alevikus Kellukese 7 üksikelamule; Ülenurme alevikus Villa tn 23 üksikelamule; Rāni alevikus Tiigrisilma tn 10c üksikelamule; Lemmatsi külas Künni üksikelamule; Soinaste külas Rattasepa 23 maaüksusele püstitatud üksikelamule; Ülenurme alevikus Villa tn 21 maaüksusele püstitatud üksikelamule.

Vallavalitsus määras 13. aprillil sotsiaaltoetused 16 isikule kogusummas 2008 eurot. Otsustati seada hooldus ühele isikule ja määrata tema hooldajale hooldajatoetus.

19. aprilli istungil määrati sotsiaaltoetused 17 isikule kogusummas 2243,36 eurot, ühe isiku taotlus sotsiaaltoetuse saamiseks jäeti rahuldamata. Otsustati seada hooldus kahele isikule ja määrata nende hooldajale hooldajatoetus. Kahe isiku hooldus lõpetati nende surma tõttu. Määrati toetus isiku hooldekoduteenuse eest tasumiseks.

26. aprilli istungil määrati sotsiaaltoetused 7 isikule kogusummas 892 eurot, keelduti toetuse määramisest ühele isikule. Riigieelarvest eraldatud vahenditest määrati sotsiaaltoetuste ja –teenuste osutamiseks toetused 3 isikule kogusummas 2307,66 eurot. Määrati toetus isiku hooldekoduteenuse eest tasumiseks.

3. mai istungil määrati sotsiaaltoetused 8 isikule kogusummas 820 eurot.

10. mai istungil määrati sotsiaaltoetust 18 isikule kogusummas 2324,50 eurot, keelduti toetuse määramisest ühele isikule.

Vallasekretär Marina Lehismetsa poolt koostatud ülevaade vormistas leheveergudele

TOIVO ÄRTIS

Tähetarkust Kambja Ignatsi Jaagu kooli moodi

Eesti Vabariigi sajandal aastal on Kambja koolis käimas juba 331. õppeaasta.

Kui ammustel aegadel tulid lapsed klassituppa, et ammutada tähetarkust ja numbrinutikust, siis praegustel õpilastel tuleb koguda vastuolulisel kombel ka nii arvutiarukust kui arukust suuta toime tulla arvutist sõltumata.

K nagu krutskipuu

Talurahvakoolina asutatud Kambja kool tähistab oma aastapäeva alati jüripäeva paiku, sest just siis tehti õppimisest ja õpetamisest kokkuvõtteid ka neil ammustel aegadel, kui kevade tulek ja põllutööde algus katkestas vaimuharimise kuni küpse sügise saabumiseni.

Meie valla värskest ametisse asunud haridusnõunik Maia Uiibo suhtus sümboolselt ajastatud tähistustraditsiooni heakskiitva elevusega. Kambja koolipere oli rõõmsalt üllatunud, kui auväärne haridusnõunik esines tänavusel pidulikul aastapäevaaktusel vigurijutu võtmes sõnastatud laheda tervitusega ja kinkis vallavalitsuse nimel huvisütitava, kuid senikuulmata nimega taime istiku - krutskipuu.

Krutskipuu ümber on kogunenud tema istutamisele kaasaaitajad.
Foto: Toivo Ärtis

Kauase õpetajakogemusega Maia Uiibo pidas loomulikuks, et iga lapse täisväärtusliku kooliaja juurde kuuluvad ka nutikalt ja heas tahtes tehtud krutskid, mis leevendavad nii õppetööga kaasnedu võivaid pingeid kui jätvad unustamatuid mälestusi.

Maikuu algul, kui esimest korda uuel ajal peetud kevadvaheaeg läbi oli ning kõikjal Eestis istutati innukalt puid, alustasid Kambja kooli õpilased-õpetajad üht ennelõunast õppetundi koolihoone siseõuel, et osaleda krutskipuu istutamisteremoonial. Muusikaõpetaja Marika Lehiste poolt häälede seatud viienda klassi plokklöödiainsambli etteaste tõi argipäevaaskelduste keskele rahuliku ja mõtliku meeleolu. Koolijuht Marika Karo soovis kingitusena saadud krutskipuule juurdumisjõudu ja sirgumisvisadust. Puuke sätiiti talle sobivaks peetud kasvupaika aabitsalaste ja koolilõpetajate esinduse tõisel jõul.

Koolimaja peauksest pilguheite kaugusel sirguval krutskipuul on häid eeldusi, et olla edaspidi sõnatuks meeldetuletajaks neile, kes krutskitegemise on hooletusse jätnud, kuid temast võiks saada ka hääletu korralekutsuja neile, kes vembutamise on ehk liiale läinud.

Kui botaanika- või dendroloogiateadmistega inimene haridusnõunik Maia Uiibo mõttejõu ja sõnastamisoskuse koostoimel aretatud krutskipuud silmama juhtub, võib see tema hinnangul sarnaneda harilikku sarapuu dekoratiivvormiga, kuid siinkohal vaigistagu akadeemilist täpsust nõudvat tõejanu vanasõnaline manitsus, et kingitud hobuse suhu ei ole ilus vaadata.

E nagu eduelamus

Kui Kambja kooli aastapäeva tähistamise juurde tagasi pöörduda, siis sellele kui iseloomulik koolipere liikmete eduelamuste esiletoomine ja tubliduse väärtustamine.

Õpilaskonverentsil anti esinemisvõimalus neile kaheksanda klassi õpilastele, kes loovtööde kaitsmisel olid silma jäänud tuumakate ideede ja meisterlike teostustega. Mitmete õpilaste loovtööd valmisid

sel korral kingitusena oma koolile. Karl-Egert Daškov meisterdas isa juhendamisel uhke koridoripingi, mida nähes ei saa küll keegi jätta imetlust väljendamata. Et koolikaaslastel oleks vahetundidel rohkem istumiskohti, tegid ka Enriko Kiuru ja Alan-Markus Taliväting pingi ning Hanna Näkk, Grete Grepp ja Daphne Lepik õmblesid kott-toole. Ragne Erstu kinkis koolimaja ilmestamiseks loovtööna valminud maali.

Kambjas on kombeks saanud, et kooli aastapäeval tunnustatakse kõiki õpilasi, kes on kooli tulemuslikult esindanud nii maakondlikul kui ülemaailmsel tasemel. Tiitliga „Kambja parim“ kirjutud mälestuseseme ja tänukirja pälvisid sel õppeaastal poolsada õppurit, kelle hulgas Matias Mägi (VIII kl) oli võidukas maakondlikul inglise keele olümpiaadil, Grete Grepp (VIII kl) tuli maakondlikul ajalooloolümpiaadil teisele kohale, Epp Moorlat (VIII kl) jõudis parimate sekka mitmetel matemaatika ja inglise keele oskust mõõtvatel jõuproovidel... Taisi Mängel, Marju Pehlak ja Mare Mõisa olid sel õppeaastal need koolmeistrid, kes võisid kõige enam oma õpilaste edenemise üle rõõmu tunda.

Aastapäevapidu annab igale koolile hea põhjuse huvitada sellestki, kuidas vilistlased elavad ja millega nad tegelevad. Kui eelmisel aastal oli Kambja koolipere külaliseks Riina Roosipuu, kes juhib Eesti kõige kõrgemal asuvat töökohta - Tallinna teletorni külastuskeskust, siis sel korral kutsuti külla alles viie aasta eest lõpetanud Ants Rootslane, kes on väga kiiresti ja jõuliselt avaliku tähelepanu keskmesse kerkinud noor hüpnootiseerija. Kahjuks juhtus aga nõnda, et ettevõtlikku elu elaval vilistlasel tekkis tõrge ajaplaneerimisel, mistõttu tal ei õnnestunud sel korral kunagisse kodukooli jõuda. Piinliku olukorra päästmiseks oli hea juhuse tahtel võimalik asendada vilistlase külastäik nukumäitaja Heino Seljamaa monoetendusega. Veelgi uhkem juhus oli aga see, et kui hüpnootiseerija Ants Rootslane tahtnuks ilmselt oma etteaste käigus mõnd õpetajat mingil määral uinutada, siis Heino Seljamaa suutis oma kohvriteatris Okasroosikese surmaunest äratada.

T nagu taaskasutus

Tänavune kooliaastapäeva tähistamine Kambjas erines paljudest varasematest selles osas, et traditsiooniline õpilastööde väljapanek oli asendatud vanade asjade taaskasutust populariseeriva näitusega. Kultuuripärandi väärtustamise aastal tõid nii õpilased, lapsevanemad kui kooli töötajad vaatamiseks nii renoveeritud vanu asju või kasutatud materjalist tehtud uusi kasulikke esemeid. Emakeeleõpetaja Tiina Tiidebergi üleskutsel ja käsitööõpetaja Ulvi Undi entusiastlikul kureerimisel sündinud näitus „Vana on uus“ mõjus kui ülemlaul neile toredatele inimestele, kes oskavad olla säästlikud, loovad ja ettevõtlikud.

Taaskasutuse austamise ja järgimise põhimõtted kehtivad Kambja koolis ka argipäevadel. Majandusjuhataja Kairi Keskpalu initsiatiivil saadi õpilastele ja õpetajatele kasutamiseks arvutid, millega varem teenisid leiba Swedbanki ja Riigikohtu töötajad. Pärast Tartu maavalitsuse likvideerimist jõudsid sealt Kambja kooli koridoridesse kolm diivanit, et olla jätkuvalt inimestele vajalikud.

Ehkki taaskasutust peetakse mõnikord üksnes heaoluühiskonnaga seonduvaks kampaaniaks või kapriisiks, ei tohi unustada või maha sallata, et just säästlik elulaad on alati aidanud eestlastel rasked ajad üle elada, et püsima jääda.

Eesti riigi sajanda aastapäeva eel kõneles direktor Marika Karo Ahsambamäel kooliperele ning meenutas üht ammust taaskasutuse lugu, mis on nii hingecriipivalt valus kui ülev: „Minu ema on 75-aastane, ta sündis Teise maailmasõja ajal, pärast seda, kui nõukogude väed olid Eesti vallutanud. Sõja lõppedes olid inimesed väga vaesed, ja ema rääkis mulle, et kui ta pidi minema kooli, esimesse klassi, polnud tal midagi selga panna. Seepärast harutas tema ema lahti Eesti lipu ja õmbles valgest lipusiilust tütrele pluusi ning mustast siilust seeliku. Nii läks minu ema 1949. aastal kooli, lipp sõna otseses mõttes seljas, sest nende peres ei usutud, et „ilus Eesti aeg“ võiks tagasi tulla ja sini-must-valget lippu võiks veel vaja minna.“

Meie kõigi õnneks läks nõnda, et eestlastele anti võimalus võtta Eesti riik taaskasutusse.

Tähestikus on veel palju tähti ja Kambja koolis rohkesti tähetarkust.

Önnemaa kogukonnapraktikandid Maarja Külas projektiga „Märka erinevat“

Koos Mari, Viktoria ja Andresega valisime kogukonnapraktika kohaks MTÜ Önnemaa. Esimesel kohtumisel andsime juhendaja Kersti Leisile teada, milline tegevus ja huviala meile eriti meelepärane on, sealt edasi pakkus juhendaja mitmeid võimalusi praktika teemade osas. Otsustasime programmi „Noortelt noortele“ kasuks, see tähendab seda, et anname edasi teistele noortele oma teadmisi ja oskusi selles, milles ise tugevad oleme ning mis huvialaga me ise süvendatult tegeleme. Kuna MTÜ Önnemaa on koostööpartner Maarja Külaga, siis julgustas juhendaja meid valima praktika teemaks intellektipuudega noorte ja tavanootega koostöövõimaluste leidmise, nende võimaluste elluviimise ning võrdse kohtlemise.

Võtsime vastu otsuse viia rahvusvahelise südamekuu raames läbi koostööpäev Maarja Küla noorte ja töötajatega ning valmistada ette kolm erineva teemaga töötuba. Nii sündis projekt „Märka erinevat“.

Minu ülesandeks oli koos Maarja Küla elanikega tervisliku toitumise töötoas süüa teha, neid juhendada ja vajadusel ka aidata. Eelkõige jäid minu vastutada magustoidud. Selleks, et ise paremini valmistunud olla, korraldas MTÜ Önnemaa meile Tartu Kutsehariduskeskuses tervisliku toitumise koolituse, mille kohta saime ka tunnistuse. Antud õppeasutuses saime proovida ja katsetada erinevaid retsepte, mille hulgast hiljem valisime välja meelepärased road (soolane ja magus), mida hiljem ka töötoas valmistada. Kui sündmus lõpuks kätte jõudis ja Maarja Küla juhataja enne tegevuste läbiviimist veel kord meelde tuletas, millele tuleb rohkem tähelepanu pöörata, kuidas elanikega suhelda ning kuidas nad käituda võivad, tekkis väike kartus. Kõik hirmud kadusid aga pärast seda, kui lisaks Maarja Küla elanikele osales meie töötoas ka Maarja Küla töötaja ja üheskoos süüa tegema hakkasime. Kokkuvõtteks võin öelda, et kogu päeva planeerimine ning läbiviimine oli väga tore ning alati on hea tunne teha head.

EGLE KALJUMÄE,
12. klassi kogukonnapraktikant

Projekti „Märka erinevat“ eesmärgiks oli noorte terviseteadlikkuse tõstmine ja intellektipuudega noorte kaasamine noorsootöösse ning teada saada intellektipuudega inimeste olemasolust, olemusest ja nende elukorraldusest.

Kõigepealt sõitsime koos juhendaja Kersti Leisiga Maarja Külla, et tutvuda sealsete oludega ning kohtuda juhataja Ly Mikheimiga, et oma praktikaülesannet tutvustada ja saada juhatajalt soovitusi tööks sealsete elanikega.

Sündmusel oli kolm erinevat töötuba: tervislik toitumine ja toidu valmistamine, sport ja muusika ning kunst. Mina olin juhendaja tervisliku toitumise töötoas, kus osalesid Maarja küla elanikud ja sealsed kaks töötajat. Minu ülesandeks oli näidata ette, mida on vaja teha ja vajadusel ka aidata. Üldiselt väga suurt abistamist nad ei vajanud. Elanikud olid väga sõbralikud ja agarad tegutsema. Suureks abiks töötoa juhendamisel oli see, et MTÜ Önnemaa korraldas ja andis meile hea võimaluse osaleda koolitusel „Tervislikud toidud“, mis toimus Tartu Kutsehariduskeskuses. Koolitusel tegime läbi erinevaid retsepte ja pärast valisime oma lemmikud ning arutasime kogused, kui palju toiduid peame ostma 45 inimesele.

Maarja Külal enne sündmuse algust rääkis sealne juhataja veelkord intellektipuudega noortest ja andis soovitusi, kuidas me peaks nendega suhtlema. Pärast seda juttu kuuldes mõtlesin küll, et kas ikka olen valmis koostööks sealsete elanikega. Aga lõppkokkuvõtteks võib öelda, et sündmus möödus hästi. Pärast oli hea tunne, et sai kellegi päeva lõbusamaks muuta.

MARI NURME,
Ülenurme Gümnaasiumi 12. klassi kogukonnapraktikant

Minu ülesandeks oli spordi ja muusika töötoas ette valmistada soojendus pallimängudeks ja muusika saatel liikumine, samas ise rütmipillidega kaasa mängides.

Eeltööna koostasime ja arutasime MTÜ Önnemaal läbi kolme töötoa omapoolsed kavad ja tegevused, pärast seda saatis juhendaja Kersti Leis kavad Maarja Küla juhatajale, kes arutas antud kavad läbi sealsete spetsialistidega ning vastuseks saime positiivse tagasiside. Selline hinnang andis meile veelgi julgust ja motivatsiooni ettevalmistusi jätkata.

Suureks abiliseks meie tegevuste läbiviimisel oli 6. klassi õpilane ja Önnemaa vabatahtlik Rasmus Raie.

Sündmuse päeval, 22.aprillil, andis juhataja Ly Mikheim enne töötubade läbiviimist veelkord näpunäiteid intellektipuudega noorte eripärade ja nendega suhtlemisest, see info ehmatas ära küll, olgugi, et olime teadlikud, kellega koos tegutsema hakkame.

Minupoolsed tegevused pakkusid Maarja Küla elanikele palju eluvust ja rõõmu, mida nad siiralt väljendasid. Rütmipillidest tutvustasin kõlapulki ja kõristeid ning oskust neid pille mängida, ise samal ajal muusika saatel liikudes. Üllatavalt suure innu ja huviga tegid sealsed elanikud kaasa ka soojendusharjutusi eesolevateks pallimängudeks, mis tõstis minus veelgi julgust ja teotatet edasi toimetada ning töötoa lõppedes palusin kõiki ühiselt koos hoogsa muusika järgi tantsida. See oli minu jaoks võimas kogemus - näha sealsete elanike avatust, siirust ja rõõmu! See tunne oli väga hea, et sai nende päeva lõbusamaks muuta ja tundus, et neilegi väga meeldis.

VIKTORIA VALASEVITS,
Ülenurme Gümnaasiumi 12. klassi kogukonnapraktikant

Muusika ja spordi töötuba - Maarja Küla elanikud ja praktikandid, pildil otse ees Viktoria Valasevits ja Andreas Möksi (seisavad püsti).

Minu ülesandeks oli projektis „Märka erinevat“ korraldada Maarja Küla elanikele sporditeemaline töötuba, kus kõik saaksid näidata üles oma aktiivsust ning tunda ennast selle juures ka hästi. Kavas oli 3 erinevat pallimängu. Alustuseks võtsid Maarja Küla elanikud ennast kahte gruppi ja toimus selline mäng, et kõik liikmed pidid kiiruse peale palli edasi andma. Teiseks mänguks oli palli söötmine paarides - üks paariline viskas õhust ja teine paariline sõotis pörkega. Viimaseks mänguks oli täpsusvise ämbrisse väikse tennise palliga.

Neile kogu see tegutsemine nii meeldis, et kohapeal mõtlesime välja veel neljanda mängu, kus tegevust viisin läbi toolidel istudes ja muusika saatel toimus palli edasiandmine koos kohtade vahetustega.

Külastada sealset elanikke ja tutvuda nendega oli väga meeldiv kogemus. Kuigi algelt mõtlesime, et kuidas me saame hakkama, sest meil puudus varasem kogemus intellektipuudega noortega. Kõik inimesed olid sõbralikud ning mängudes püüdlid. Peale pallimänge oli enesetunne hea ning siiralt loodan, et tegime ka nende päeva paremaks.

Kokkuvõtvalt saan öelda, et projekt „Märka erinevat“ oli mitmeetapiline.

Esimene etapp oli tutvumine MTÜ Önnemaa ja sealsete tööga. Arutelu tulemusena selgus teema teha vabatahtlikuna koostööd intellektipuudega noortega tervistendavate tegemiste abil, nagu tervislik toitumine, liikumine ja südametöö.

Teine etapp - projekti planeerimine. Kohtumised Ülenurme Pere- ja noortekeskuses, kus loodi ühine arusaam projektideest, selle ülesannetest, teemast ja eesmärgist.

Kolmas etapp - koos meie juhendaja Kersti Leisiga toimus koostöökohtumine Maarja Küla juhataja Ly Mikheimiga. Toimus tutvumine külaga ja seal elavate noortega ning sealsete võimalustega, projekti tegevuste tutvustamine ja läbiarutamine ning praktikantide nõustamine.

Neljas etapp – projekti kavade läbiarutamine ja –kirjutamine.

Viies etapp - praktikantide koolitus Tartu Kutsehariduskeskuses tervislike toitumise valmistamisest. Lõplik kava ja tegevuste programmi kinnitamine koostöös Maarja Küla rehabilitatsiooni meeskonnaga.

Kuues etapp – tegevuste läbiviimine Maarja Külas.

Seitsmes etapp – hinnang oma tööle, analüüs ja esitlus koolis praktilise läbiviimisest.

ANDREAS MÖKSI,

Ülenurme Gümnaasiumi 12. klassi kogukonnapraktikant

Mul on väga hea meel, et sattusin Ülenurme Pere- ja Noortekeskuse vabatahtlikuks just enne Maarja Küla projekti „Märka erinevat“. See oli mulle täiesti uus kogemus nii selles osas, et Tartu linnas käiva kooliõpilase polnud mul mingit varasemat kokkupuudet Ülenurme vabatahtlike praktikantidega, kui ka selles osas, et polnud varem eriti kohtunudki erivajadustega inimestega. Kõik laabus väga sujuvalt ja tundsin end gruppi kaasatuna, kuigi olin kõige noorem vabatahtlik. Päev Maarja Külas jäab alati meelde, sest tore oli teha lihtsat heategu, mis samas muutis kohalike päeva tähtsaks ja meelde jäävaks. Kui ma endamisi veel mõtlesin, et sealsete elanike tähelepanu hajub tegevuste ja mängude käigus ära, siis vastupidi: nad hoidsid ilusti hoo sees ja tegid mängud lõpuni. Rõõm oli seda sära nende silmis näha. See avas minu jaoks uusi vaatenurki elust. Olen tänulik, et Ülenurme Pere- ja noortekeskus mind sellega liitis ning loodan teinekordki uutest ettevõtmistest osa saada.

RASMUS RAIE,

Mart Reiniku kooli reaalkallaku 6.klassi õpilane, Kambja valla elanik

Kolmas oli kunstitöötuba – Kevade värvid.

Kunsti töötuba. Vasakult Tosca Huvikooli juhataja Merileid Väre ja Maarja Küla elanikud. Fotode autor on Kersti Leis

Õnnemaa koostööpartner on ka Tosca Huvikool ja selle juhataja Merileid Väre, kes viib Ülenurme Pere- ja noortekeskuses läbi laste kunstiringi.

Ülenurme Gümnaasiumi 9. klassi õpilane Annika Linnaste viib oma praktikat läbi samuti Õnnemaal, tema huvialaks on kunst, nii sai Annika enne projekti „Märka erinevat“ kunstialased kogemused ja mõningased teadmised kunstiringi läbiviimisest ja käelise tegevuse eesmärkidest. Eesmärk on arendada laste käelisi oskusi läbi erinevate vahendite ja teemade.

Lisaks tavanoorde kunstiringi läbiviimise kogemusele oli tal võimalik vaadelda ka intellektipuudega noorte kunstiringi tegevust, mida juhendas Maarja Külas Merileid Väre.

Minupoolne rõõm on see, et antud projektis osalesid ja tegid koostööd vabatahtlike praktikantidena eri vanuses tavanoorde ja intellektipuudega noored.

KERSTI LEIS,

MTÜ Õnnemaa, www.onnemaa.ee,
kersti@onnemaa.ee, tel 5331 5342

Presidendi külaskäik Õnnemaal

Esimeses reas vasakult Merike Raudnagel, Kersti Leis,

Kersti Kaljulaid, Melani Alliksaar, Kadi Laaneots, Merit Leiman, Lenel Karu.

Tagumises reas Aivar Aleksejev, Hendrik Jürgenson, Toomas Samuel Silbaum,

Mihkel Mariuz Jezierski, Grete Anete Karpov, Kaisa Alliksaar, Ranel Sarapuu.

Foto: Mailin Aasmäe, Vabariigi Presidendi Kantselei pressiesindaja

4. mail külastas Eesti Vabariigi president Kersti Kaljulaid Ülenurme Pere- ja noortekeskust. President saabus kell 11.45 ning lahkus kell 12.45.

Selle aja jooksul toimus vestlusring president Kersti Kaljulaidi, Kambja vallavanema Aivar Aleksejevi ning Õnnemaal tegutsevate noorte, noorsootöötajate ja osade huviringide juhendajatega.

Noortekeskuse poolt olid kohal MTÜ Õnnemaa juhataja Kersti Leis, noorsootöötajad Kaisa Alliksaar ja Kadi Laaneots, robotikaringi juhendaja Ranel Sarapuu, noorte ja täiskasvanute õmblusringi juhendaja Merike Raudnagel. Noorte tegemistest rääkisid hästi palju noored ise. Kooliõpilased ning Õnnemaa tantsustuudio Neptune treenerid Grete Anete Karpov ja Merit Leiman rääkisid programmist „Noortelt noortele“. Õpilane Mariuz Jezierski arutles noorte osaluse ja noortevolikogu teemadel. JJ Street tantsukool Tõrvandi treener Lenel Karu teemaks oli koostöö. Hendrik Jürgenson, kes on Õnnemaa IT-administraator, rääkis vabatahtlikkusest ja kogukonnapraktikast, õpilane Melani Alliksaar viis kohalolijad kurssi Ülenurme õpilasmaleva tegemiste ja plaanidega. Toomas Samuel Silbaum käsitles noorte omaalgatuse ja noortefondi teemat.

Põgusalt arutletigi noortekeskuses toimuva üle järgnevatel teemadel: huvitegevus, noortevolikogu, noorte omaalgatus, õpilasmalev, koostöö, programm „Noortelt noortele“, toidupank ning pikemalt peatuti noortekeskuses toimuva vabatahtliku ja kogukonnapraktika töö. Vestlus kulges hoogsalt ja väga meeldivalt.

Presidendi arvamus ja tänu presidendi FB-kontolt:

„Ülenurme Pere- ja noortekeskuses on noorte suhtumine ja süda täpselt õiges kohas. Lisaks huviringidele – mida korraldavad noored ka ise – katsetatakse ka vabatahtlikku tööd. Nii toetatakse üksteist, aga ka ülejäänud vallaelanikke. Vabatahtliku töö kogemus on väga oluline, sest annab võimaluse kokku puutuda väga erinevate inimestega ja anda seejuures endale ka vajalikku julgust.“

„Aitäh teile, et te tõestate – koostegemises on rõõm! Kersti Kaljulaid“ Sellised presidendi kirjutatud sõnad jäid noortekeskuse külalisraamatusse meenutusena sellest erilisest visiidist.

Õnnemaa tänab president Kersti Kaljulaidi külaskäigu, julgustavate ning toetavate sõnade eest!

KERSTI LEIS,

MTÜ Õnnemaa juhataja

Pitsivahtu ja meelihellitavaid elamusi

Esitluse n.ö esimene voor ülikooli aulas on lõppemas, talve jooksul valminud kleidid-sallid publiku ette toodud. Taustal mängivad Lõõtsavägilased hoogsaid rütm.

Esitus on lõppenud, kogu seltskond kogunes ülikooli sammaste vahele ühiseks ülevõtteks. Nõnda palju toredaid esitlejaid, sellisel kiiduväärsel hulgal kauneid kleite näidati rahvale teises esitusvoorus. Fotod: Väino Pool

Ülenurme Käsitööselts on ametlikult, s.t Tartu Linnakohtu registriosakonnas arvele võetuna tegutsenud 1997. aastast. Tegelik askeldamisaeg on veelgi pikem – seltsitegevuse seaduslikustamine lihtsalt võttis toorkord natuke aega.

Pikkade tegusate aastate jooksul on ette võetud nii mõndagi: õpitud, tehtud ja demonstreeritud kõikvõimalikku käsitööd, käidud reisidel, õpitud söögitegemist, asutatud oma segakoorgi. Kui tuli huvi ja leidus huvilisi, tehti taas mõni järjekordne mõte teoks. Meie kangakudujate vaibad näiteks on kujanenud päris kuulsaks kaubamärgiks! Kolmapäevaõhtud on juba paarkümme aastat meie seltsi liikmetele ja mõttekaaslastele aeg, mil tegutsemiskihv huvilised seltsiruumi kokku meelitab.

Läinud aasta jõulude paiku alustasime aga esialgu küll lausa kaelamurdvana tundunud ettevõtmisega. Meie üks seltsiliige Ly Kiisel tegi innustava ettepaneku heegeldada endale kleit. Plaan tundus hirmutav, aga õpetaja oli kindlameelne ning veenev, diskreetselt innustav ja lahkelt tunnustav. Juba me tellisimegi üksteise õhinal lõnga ja hankisime töövahen-

deid. Mõnusat üleminekutega kehasõbralikke lõngakerasid varuti põneva koheva mustri-ga sallide tarbeks, aga suuremad saadetised puuvillast materjali töid kullerid nendele, kes olid otsustanud kevadeks ise endale kleidi valmis heegeldada. Etapp etapi järel, kõiki tegijaid järele oodates ning üksteist innustades hakkasid lõngatokid tegijate sõrmede vahelt kleitideks vormuma. Kui kalender kevadkuudesse jõudis, oli kleidimeistritel kokku 9 kleiti ette näidata! Kuigi ette võetud muster oli kõigil ühtmoodi, oli lõpptulemus siiski kõigil tegijatel just tegija enda nägu ja tegu. Kiiremad jõudsid selle kõrvalt veel muidki esemeid valmis kududa-heegeldada – käsitöörihval ju teadupärast ikka mitu ettevõtmist korraga käsil.

Omanäolised pitsilised kleidid ja hõrgult kohevad sallid jõudsid viimistletuina kaashuvilistele näitamiseks seltsiruumi. Tundus kuidagi nagu raiskamisena seda ilu ja pika tööaeva vilja vaid isekeski imetleda. Üks mõte oli esitleda põnevalt pitsivahulisi taie-seid esmakordselt Tõrvandis korraldatava kevadlaada Mai Kelluke kultuuriprogrammi osana.

Kusagilt keerukamaid radu pidi tuli aga tein-negi kaalukas ettepanek – ilmestada emade-päeva eelisel pärastlõunal Tartu Ülikooli aulas Tartumaa aasta ema valimise väga pidulikku sündmust ka Ülenurme käsitööselti tublide tegijate taie-te esitlemisega. Korraaks lõime küll kahtlema, kas suudame olla ühe tegus-tiheda päeva jooksul praktiliselt korraga ka-hes kohas? Leida modellid, organiseerida nii kleidid kui nende kandjad kohale marsruudil Tõrvandi-Tartu-Tõrvandi... Aga kus häda, seal abi!

Veel eelmisel õhtul harjutasid noored mo-dellid Ülenurme seltsiruumis lavalist liikumist ja üheskoos otsiti parimaid lahendusi, kuidas võimalikult kõik kenadused võimalikult elegantselt pealtvaatajatele nähtavaks teha. Kuivõrd teada oli, et mitmeidki hõrke heegeldisi ja kenasid kudumeid on kooskäi-jatel valminud ka lähiminevikus, otsustasime needki kokku koguda ja ettenäitamiseks val-mis panna. Ja kuna Ülenurmes käib vähemalt paar korda aastas koos ka masinkudujate seltskond, tundus igati õiglane anda natuke- ne aimu, mida kõike masina abil valmistada annab.

Pidulikule ja samas soojalt südamliku-le emade tunnustamise sündmusele pisut teistlaadset lisavärvingut anda oli uhke tun-ne. Meie modellid esinesid väärikalt ja nende esitletav käsitöö pälvis saalisolijate elavat huvi. Mitmedki istujad tõusid lausa püsti, et täpsemalt näha ja käsitöisest uudisest de-tailsemat ülevaadet saada. Tore oli koostöö emadepäeva-üritusele musitseerima palutud Lõõtsavägilastega – muusikute loominguline lähenemine ja särtsakas pillimäng toetasid tõhusalt rõivaste esitlust.

Imelise kokkulangevuse tõttu olid Lõõt-savägilased palutud meeleolu looma ka Tõr-vandisse Mai Kellukese laadale, nii et käsitöö esitlemist saime sama päeva jooksul koguni kahel korral kogeda ja tänuilik meel ja hea tun-ne ladusalt sujunud koostööst püsib jätkuvalt.

Jätkuvalt püsib ka uhke tunne ja heameel suure ettevõtmise üldlause õnnestumise üle. Meie juhendaja Ly Kiiselil endal oli esitlemiseks valmis saanud neli kleiti. Rahva ette toomiseks said kauni kleidi valmis veel Tiina Uusma, Tiina Timmusk, Vivian Haamer, Anu Toova, Aime Arrak, Meeta Veetamm. Projek-ti lõpus liitus meiega veel Signe Laht, kelle heegeldiste kollektsioon on lausa ahhetama-pandav: kleit endale ja tütardele ning tütre-tütardele, uhke pulmakiit ning boileroga helesinine unelmakleit...

Lähiminevikus valmis tehtut lubasid esit-lusel lahkesti kasutada veel Anne Rosenberg, Külli Raiv, masinkudujad Kairi Allika ja Öne Linkolm.

Kõik see ilu jäanuks ehk näitamata, kui meile poleks lahkesti appi tulnud noored esitlejad. MTÜ Önnemaa juhi Kersti Leisi or-ganiseerimisel saime abiks mitmed tegusad neiud, aulas oli käsitöö ilu näitamas Mirell Eksi. Ülenurme segakoori laulja Maiki Linder

tuli appi korraldama, organiseeris kleidiesitlejaid veel lisaks ning sõidutas Tartusse ja tagasi oma tütre Kätriini, sõbranna Jelena Ingveri, Mari-Johanna Ruudu. Kõige viljakam autor Signe Laht esitles oma imelist loomingu koos oma tütarde ja tütetütardega. Suureks abiks oli Tartu Maanaiste Liidu juhatuse esinaine Mall Türk, tuge ja abi saime Lähte naiskoori lauljailt. Aulas esinemiseks oli modelle lõpuks lausa muljetavaldaval hulgal.

Tõrvandis esitlemiseks oli noori modelle küll mõnevõrra vähem, suviselt sooja päikese all kandsid kauneid kleite Mirell Eksi, Mari-Johanna Ruut, Kätriin Lipson, Johanna Marie Grigorjev, Maiki Linder, Jelena Ingver, Signe Laht oma tütre ja tütetütardega. Kõik modellid olid kiiduväärsest tublid ja töid eheda käsitöö parimad omadused veenvalt pealtvaatajate ette.

On tõesti mõnus ja uhke tunne, et meie seltsis on nii palju tõeliselt võimekaid käsitöötajaid! Aitäh kõigile, kes selles projektis osalesid, ja kõigile, kes aitasid tulemused nauditavalt nähtavaks teha!

Kaunite taieste veelkordseks esitamiseks on tekkinud juba värsked mõtteid, samuti on õnnestumine õhutanud ja julgustanud järgmisekski hooajaks toekaid plaane kavandama. Ikka käsitöötame veel!

MAIRE HENNO,

Ülenurme Käsitööseltsi juhatuse esinaine

LY KIISEL, kleidiprojekti algataja ja tegijate innustaja ning tunnustaja võttis talvise tegevuse kokku:

„Olen Ülenurme Käsitööseltsis kaasa teinud juba pea 15 aastat. Iganädalased kolmapäevad on oodatuid päevi nädalas, mil jälle kokku saada ja koos midagi kasulik-põnevat meisterdada. Suur tänu Maire Henno, kes ise on kirklik käsitöö tegija ning tahab ja jaksab eest vedada ka kohalikku kogukonda! Paraku head uudised levivad ikka kohalikust kogukonnast kaugemale ja nii käibki kolmapäeviti Ülenurmes rahvast kaugemaltki kui ainult lähimbrusest. Oleme tõesti teinud väga põnevaid projekte ja seni on usinamad tegijad jõudnud oma näputööd näidata ning pakkuda ka jõulu- ning suvelaataidel.

Nagu juba mainitud, tekkis mul jõulude eel mõtte seekord võtta ette suurem ja ambitsioonikam projekt - kleidi heegeldamine! Oh seda elevust, kui lisaks mõttele oli mul ette näidata ka suve jooksul valminud n.ö näidiskleit! Enda võimetus kahtlejaid jagus, kuid teades pikkade aastate jooksul nende tublide naiste oskusi, olin kindel - me saame hakkama! Ja nii oligi! Sageli on nii, et alguses keeruline tunduv on üheskoos rõõmu ja muret jagades tegelikult lihtne. Otsustasime projekti vastu võttes, et see saab olema meie panus EV 100 tähistamisel. Panus selleski mõttes, et tekitada usk endasse ja panna oma tõelised võimed proovile. Eesti inimene on hea sõnaga, visa ja suudab palju. Oluline on, et keegi usub sinusse ja annab sulle oma tunnustava sõna. Mina omalt poolt tänan kõiki tublisid naisi, kes projektiga kaasa tulid!“

Lõuna-Eestisse istutati maailma suurim Eesti kaart

Pressiteade

- Puudest kaart on kingitus Eesti Vabariigile 100. sünnipäevaks.
- Kaardiga soovitakse püstitada kaks maailmarekordit korraga.

Pühapäeva, 20. mai pärastlõunal istutati Ülenurmele poldri serva maailma suurim Eesti kaart. Puudest istutatud kaart on Eesti brändi Prosawood kingitus Eesti Vabariigile 100. sünnipäevaks. „Eesti kaardiga puust käekell on juba olemas. Leidsime, et nüüd on aeg istutada puudest Eesti,“ ütles Prosawoodi asutaja Raido Prosa.

Kaarti istutas kokku ligi 150 istutajat. Puudest moodustatud kaardiga soovitakse püstitada kaks maailmarekordit korraga: kõige suurem Eesti kaart ning suurim istutatud kaart maailmas.

Ehkki Prosawoodi meeskond on oma brändi tegutsemise ajal puid istutanud varemgi, on selise mastaabiga ettevõtmine esmakordne. „Esimesel tegutsemisaastal istutasime umbes tuhat puud. Tänavu saame istutada juba 2900 puustikut,“ sõnas Raido Prosa ja nentis, et kuna Eesti kaardi kujul sai istutatud ligi 2000 puud, saavad ülejäänud puud maasse hiljem Võrumaal.

Ettevõtmise eestvedaja tunnistab, et istutamistalgute mastaap tekitas korraldajates aukartust. „Tõtt-öelda oli meil veidi hirm naha vahel, kui nägime, et üritus nii paljudele korda läheb ja kui registreerumisi hakkas tulema nagu seeni pärast vihma,“ ütles Prosa ja lisas, et sellegipoolest otsustati ürituse mastaabil lasta kasvada ning sealjuures protsessi ise maksimaalselt nautida.

Istutamispäeva lõpetas metsakontsert ansambli Curlly Strings. „Kontsert oli meie viis tänada kõiki toredaid loodusesõpru, kes kogu ürituse toimumisse oma panuse andsid,“ sõnas meeskonna teine liige Märt Leiman.

Prosawoodi meeskond tänab istutamistalgutesse panustajaid ning kutsub üles kõiki Eesti ettevõtteid, brände ja kollektive leidma mooduse, kuidas Eesti loodusele ja ühiskonnale midagi tagasi anda. „Mitte et kõik peaksid nüüd hoolega nimelt istutamistalguid korraldama, vaid leidma oma viisi, kuidas väljendada tänu selle eest, mis on meie ümber ja kuulub meile kõigile,“ lõpetas Raido Prosa jutu.

Prosawood on Eesti elustiilibränd, mis tegutseb alates 2015. aastast. Bränd disainib ja toodab loodusest inspireeritud käekellasisid, päikeseprille ja telefonikorpusid ning on võtnud eesmärgiks iga müüdu toote kohta istutada Eesti mulda ühe puu.

Pildimaterjali üritusest leiata siit: <https://photos.app.goo.gl/6liklnHe0ihBcuty2>

RAGNAR KEKKONEN

Ülenurme Muusikakooli uudiseid

2. juunil kell 10.00 muusikakooli **VASTUVÕTUKATSED**
8. juunil kell 17.00 **KEVADKONTSERT-LÕPUAKTUS**

„Laulukarusselli“ Tartumaa eelvooru tulemused

KIRKE LAURA ALLIK – I koht
STIINA-KIRKE JURIS – I koht
GRETE KAIO – II koht
GRETE ANDRESON – eripreemia „Tulevikutäht“
URSEL OJA – kultuuriministri tänukiri

Vabariikliku konkursi

„Parim noor instrumentalist“ kannelde finaali

STELLA ELISABETH SAAR (õpetaja Hanna Vallimägi) - I koht
EMILY-NETTE PAIDRE (õpetaja Hanna Vallimägi) – diplom
NELLE-ANN VARE (õpetaja Hanna Vallimägi) - diplom

Ülenurme Muusikakooli laulustuudio tähistas oma 20. tegutsemisaasta juubelipäeva. Foto kooli arhiivist, esiplaanil Ülenurme laulustuudio looja, väsimatu juht ja väga palju andekaid laululapsi suurde säravasse muusikamaailma läkitanud Ursel Oja. Palju õnne ka õpetaja Urselile, kes samuti nagu laulustuudiogi oma juubelit tähistas!

Pubekaeas Kambja naisrahvatantsurühm Vikertiimer pidas vägeva peo

Kambja naisrahvatantsurühma liikmed ja juhendaja Heleri Huuse (esireas keskel).
Foto autor on Siim Kängsepp

Kui naiste puhul üldiselt aastatest ei räägita, siis Kambja naisrahvatantsurühma Vikertiimer liikmed ei karda oma kollektiivses pöördumises julgesti teada anda, et üheskoos on tantsitud juba 15 aastat ning selle sündmuse tähistamiseks peeti ka vägev pidu.

Vikertiimeri tantsunaised:

„Alustasime oma uut hooaega varakult, juba septembris. Kogunemiskoht oli endiselt Kambja Kultuurikeskuses. Meie rõõmuks liitus Vikertiimeri tantsurühmaga viis uut tantsuhuvilist naist. Nagu ikka esimesel trennil üle pingutama me ei hakanud, vaid arutasime oma tegevusaasta plaane - kuhu minna, mida teha?

Mõtteid liikus igasuguseid. Mõned tantsijad pidasid targemaks veidi hoogu maha võtta, sest võiks juba rahulikult võtta. Vanust ka juba piisavalt, kas sobibki jalgu enam nii kõrgele loopida. Keegi viskas veel villast, et üks meie rühm ole juba vana ka, kaua sa ikka jaksad. Võibolla peaks Vikertiimeri memmede rühmaks ümber nimetama? Kuid siis plahvatas kellelgi ärksama meeleaga kepsujalal, et mis vanad ja mis memmed! Vikertiimer saab sel aastal ju 15-aastaseks! See on täitsa uhke pubekaiga ikkagi! Kohe tekkiski mõte, nagu sellele vanusele kohane, pidada maha üks korralik juubelipidu. Mõeldud, tehtud!

27. aprillil oli saal kaunistatud, lauad kaetud ning kallid külalised Kambja Kultuurikeskuses kohal. Oi, kuidas Vikertiimeri naised pabis-

tasid nurga taga, kas kõik tantsud on piisavalt lihvitud. Seda enam, et külaliste seas oli ka meie endine juhendaja Made. Kas ta tunneb meie üle uhkust või keerame kõik tema õpetatud põhitõed pea peale? Eriti tugevat värinat võis märgata meie „roheline vahtralehega“ tantsijate kätes-jalgades, sest oli see ju nende esimene suur kontsert meie liikmetena!

Õhtu õnnestumisel oli suureks abiliseks õhtujuht Siim, kes põhikohustuste kõrval suutis tantsijaid lavataguses sabinas toetada hea nõu ja jõuga. Päris mitu vööd sai tema abiga seelikutele peale keritud. Oma rahuliku ja muheda olekuga suutis ta tantsijad hoida pingevabamas meeleolus. Eks seda said kogeda ka pealtvaatajad, kuidas Siim tantsud sujuvalt ja humoorikalt ühtseks tantsuetenduseks sidus. Ja ega's Siim papist poiss ja muidu jutumees ole – ta lõi ka ise kontserdile käd külge. Koos meie praeguse juhendaja Heleriga kanti ette Maido Saare tants „Puudutus“. Oli ikka ilus vaadata küll, puudutas ka kõige tuimemat hinge...

Veel andsid meie peole värvi Made rühm Madelin ja Heleri tantsulapsid Kambja Põhikoolist. Meie suureks heameeleks ei tahtnud ovatsioonid kontserdi lõppedes kuidagi vaibuda. Mida võibki üks tantsija tänuks rohkem tahta? Ikka seda, et tema loomingust tunneks rõõmu ka teised.

Õhtu lõpetas ansambel Sonimuusikud.

Oleme väga tänulikud oma külalistele ja õnnelikud korda läinud kontserdi üle. Vikertiimer tänab südamest oma esimest juhendajat Made-Heljo Ruuli, meie praegust juhendajat Heleri Huuset, õhtujuhti Siim Kängseppa, kultuuritöötajat Saidi Tammeorgu, kutsete kirjutajat Anu Irdi, meie toetajat Kambja Vallavalitsust, meie endist juhendajat Tanel Vahit, meie asendusjuhendajat Mari Rüütli.

Sellel hooajal esineb Vikertiimer veel Kagu-Eesti tantsupeol Põlvas ja Kambjas jaanipäevapeol. Ka uued sihid on meil juba silme ees: tahame jõuda 2019. aastal Tallinnasse üldtantsupeole.

Kui nüüd kellelgi tekkis veel huvi ja tahtmine pastlad jalga pista ning meie tantsurühmaga ühineda, siis võta teadmiseks, et naerusuised ja kohusetundlikud kepsujalad on ikka ja alati lahkelt oodatud.

Tantsimiseni!”

HELGI KREEK,
ANITA PALLON

Ülenurme lasteaia võistkond rahvusvahelisel LEGO-võistlusel

Foto: Velle Taraste

6. mail osalesid Ülenurme lasteaia nutiringi 4-5-aastased lapsed Miralda Eller, Joosep Nõmm, Gregor Lombiots, Hannes Kaldoja, Romet Dolin ja Marten Tooming rahvusvahelisel korraldataval võistlusel *FIRST LEGO League „Junior Veeseiklus”* ehk saame kõike teada tarbeveest! Piirkondlik võistlus toimus Tartus Ahhaa keskuses. Võistlustel üle maailma osalesid lapsed 33 eri riigist, kokku üle 40 000 lapse, mis näitab, kui suurejoonelise üritusega oli tegemist.

FIRST LEGO League Jr. (FLL Jr.®) on praktiliste oskuste programm lastele vanuses 5-9, eesmärk on tekitada ja arendada väikestes inimestes huvi teaduse ja ehitamise vastu. Programmi ülesehitus võimaldab äratada mudilastes uudishimu ja suunata neid avastama teaduse ja tehnoloogia mõju meid ümbritsevale maailmale. Igal hooajal väljastab programm reaalelulise võistluse, mille läbimine eeldab uurimistegevust, kriitilist mõtlemisoskust ja kujutlusvõimet. Meeskonnaliikmed, keda suunavad täiskasvanud juhendajad ja *FIRST LEGO League Jr.* põhiväärtused, ehitavad LEGO elementidest ja motoriseeritud osadest mudeli ning esitavad oma ideed ülevaatamiseks.

Igal aastal põhineb võistlus erineval teemal ja koosneb kahest peamisest osast: LEGO mudelist ja Näita Mind plakati. Hooaja jooksul viivad meeskonnad läbi uurimistöö antud hooaja teema kohta; ehitavad võistluse juhendit kasutades LEGO mudeli, millel on nii lihtelementidest osa kui ka motoriseeritud osa; demonstreerivad oma avastusi Näita Mind plakatil.

Selle hooaja teemast lähtuvalt uurisime lastega, kuidas meie ja meie kodukoha inimesed kasutavad vett iga päev mitmeteks tegevusteks. Kust see vesi tuleb? Kuidas see meieni jõuab? Kas vett on enne, kui me seda kasutame, puhastatud või töödeldud? Miks on tähtis vett arukalt kasutada? Seejärel valisime ühe viisi, kuidas vett kodus või kodukoha ümbruses kasutatakse, ning uurisime vee teekonna kohta nii palju kui võimalik. Seejärel püüdsime välja mõelda lahenduse, mis teeb ühe osa sellest teekonnast paremaks.

Lapsed leidsid, et aidata oleks vaja tädi Maiet aia ja kasvuhoone kastmisega. Lapsed leiutasid ja ehisid Maiele Porijõe kaldale tuulegeneraatori ja päikesepatareide toitel töötava veepumbajaama, mis Pori jõest tulevat vett kõigile noortele ja eakamatele aiahuvilistele aiamaadel kasutamiseks kättesaadavamaks muudab. Laste ehitatud mudelitelt ei puudunud ka uhked kasvuhooned ja murukatusega grillimajad, ühest kohast teise lendavad robotmuruniidukid, pitsapoed ja suhkruvatimasinad.

Lapsed olid võistluspäeval oma tööd esitades väga julged ja rõõmsad ning esitus sujus suurepäraselt.

MARI SULTS

Soinaste külarahvas pidas kolmandaid koristustalguid

Pühapäeval, 20. mail kogunes Soinaste Tooma piirkonna rahvas taas külaplatsile, et tööd jaotada ja üheskoos külaosa prahist ja plats võsast puhtaks teha. Rahvast kogunes paarikümne inimese ringis ning tööd said tehtud kiiresti. Talgupäev leidis aset kolmandat korda.

Kui varasematel aastatel on ehitatud ja parandatud sildu, rajatud liivakast ning lõkkease, siis seekord keskendus külarahvas peamiselt korrastamisele ning sellele järgnenud mõttetalgutele.

Kuna piirkonnas on mitmeid hooldamata krunte, siis tuleb igal aastal ikka mõni halb üllatus salajaste prügikogumite näol. Ka sel aastal töömeeste võsast välja terve autokäruäie laudu, mööbliplaat, plasti ja kiilet. Pärast koristustöid kogunes rahvas, väiksed snäkid ja jook kaasas, unistama, milline külaplats välja võiks näha, et nii lastel kui täiskasvanutel oleks seal mõnus koos olla. Ideid sai välja öeldud mitmeid ja nende üle arutletud ning esimesed tegevussammudki paika pandud.

AGE ROSENBERG

Fotod: Allain Karuse

Teadetetahvel on tegija!

Ülenurme Gümnaasiumi poiste tööõpetuse õpetaja Toomas Laane juhendamisel valmistasid 12. a klassi noormehed Kaimar Babiš, Rasmus Ruben ja Janar Sarja kooli lõpetamise tarvis praktilise töö pealkirjaga „Ülenurme valla külade teadetetahvlid“. Poisid said arendada oma oskusi nii töö planeerimisel kui ka puutöö tegemisel. Lõpptulemuseks jäid praktilise töö tegijad igati rahule. Poisid lõpetasid küll juba eelmisel aastal, kuid nende töö on inimestele abiks aastateks.

Ole hea ja huvitu, mida põnevat pannakese teadetetahvlitele! Kui näed, et üleval on vana informatsioon, võid võtta kuulutuse ja visata selle prügikasti. Infotahvel on ma-nuaalne nutiekraan, kus liigub kogukonnainfo naturaalse paberi, klambripüssi ja inim-käte abil.

Isiklikult tänan väga noormehi ja juhendajat Toomas Laant nende vajalike teadete-tahvlite eest.

Infotahvlid on paigaldatud Õssu külas mägede juures olevale haljasalale; Uhti külas kõrtsihoone juurde; Külitses Jõhvi-Tartu maantee ääres asuva bussipeatuse juurde; Tõrvandis postkontori juurde.

„Päris on see, mida sa näed oma silmaga ja katsud enda käega!“

ANDRI VIINALASS,
valla kultuurijuht

KAMBJA JAANIPIDU

Kambja vallamaja pargis 22. juunil
Eviko rammumeeste sari 2018 IV etapp.

Kell 15.00- 22.00 lastele **tasuta batuudid**.
Alates kella 15.00 toilitustab **Best Catering OÜ**

Kell 19.00 **seltskondlikud mängud** - auhinnad!
Kell 20.00 **Kambja kultuurikeskuse isetegevuslaste kontsert**
21.00 **jaanitule süütamine**
21.00 - 01.00 **bänd Härja Kuu**.

Õhtut juhib **Aarne Pärn**
Kell 01 -03.00 disko

hobukaarik
suhkruvatt
õhupallid

OÜ Kemmerling võtab tööle

**AUTOJUHT-HOOLDEMEHE JA
IMUAUTO OPERAATORI/JUHI.**

Vajalik väljaõpe kohapeal.
Nõutav B, C või CE-kategooria juhiluba.

Lisainfo tel 513 1903,
tartu@kemmerling.ee.

Kambja näitering
PÜÜNELIND
Proua Daam
Janne Puusepp

31. mail kell 19.00
Nõo kultuurimajas

Lavastaja Andri Viinalass

Mängivad:
Reet Kiuru
Toomas Keldoja
Margus Kriiva
Siiri Paap
Heli Jaamets
Peeter Ruuge
Lavaabiline: Iry Sard

PILET 5€

Võistlus toimub 22. juuni 2018
Kambjas vallamaja juures pargis
Kambja Jaanitule raames.

Kambja Karu-Kati võistlus
algab kell 15.00

Kambja Karu võistlus
algab kell 17.00

Tule kindlast kaasa elama!

Juunis toimuvad Eesti Põllumajandus- muuseumis traditsioonilised suursündmused

Juunis ootab Eesti Põllumajandusmuuseum lisaks igapäevastele külastustele osa saama ka traditsioonilistest suursündmustest.

9. juunil, üleriigilisel maamasina päeval koguneb Ülenurmele erinevat sorti vanatehnikat ja tehnikahuvilisi, et end eksponeerida, kogemusi jagada, erinevates kategooriates mõõtu võtta. Võrreldakse, milline on paremini restaureeritud traktor, jõumasin; kaunima „lauluhäällega“ jõumasin; vanim masin; restaureeritud auto; parim autoga kokkusobiv ekipaž; vanim traktor; omapäraseim isetehtud traktor või muu masin.

Pidulike tervitussõnadega saadetakse Lanzid kell 10.30 Tartu Raekoja platsilt Ülenurme poole teele. Kell 12.00 on päeva ametlik avamine Eesti Põllumajandusmuuseumis. Tegevusi jagub nii suurtele kui väikestele tehnikahuvilistele – saab masinaid uudistada ja omanikega juttu puhuda, oma lemmikmasina valida, meisterdamises osaleda või poniga sõita. Muusikalise poole eest hoolitseb „Lõotsavägilased“. Toimub vanavaralaat, kuhu on kõik kauplemas oodatud!

Jaanipidustused juhatame Eesti Põllumajandusmuuseumis sisse **22. juunil** suure jaanipeoga „Tule Jaaniste tule...“. Pidulised saavad jõudu katsuda spordimängudes, osaleda erinevates töötubades, sekka nautida mõnusat rahvalikku muusikat. Meeleolu hoiab ülaval Marju Länik ja ööses tantsutab ansambel Nukker Kukeke. Ja mis jaanipidu see ilma tuleta ikka on. loomulikult süütame lõkke ka!

29. juunil kogunevad muuseumi areenile uhked vissid, et välja selgitada, kes on kaunimatest kaunim. Toimub igaaastane eesti holsteini ja eesti punast tõugu lehmade näitus-konkurss VISS 2018. Ürituse ajal on laat, piimatoodete degusteerimine, lastele mängud ja õpitoad. Avatud on põnev näitus „Kirju lehma hullus“. 29. juuni õhtul toimub Eesti Põllumajandusmuuseumi 50. aastapäeva pidulik tähistamine.

EVELIN ANJA.

SA Eesti Maaelumuuseumid turundus- ja kommunikatsioonijuht
tel 738 3813, 5657 7609

Talguteod Aarike hooldekeskuses

Aarike hooldekeskuse talgupäeval istutati seitse püramiidjat tamme, paigaldati mälestuspink, lilli istutades kujundati kändusid ja aiapotte ning heakorras-tati peahoone ümbrust.

Talgutööl osalesid Jan Aasa, Andres Kärp, Andrus Kõre, Toivo Kangro, Heino Ligi ja Jaanus Järvpõld LC Tartu Tamme lõvide klubist ning Tartu Kristliku Noortekodu 21 kasvandikku ja nende juhendaja Külli Kool. Nii LC Tartu Tamme klubi kui Tartu Kristlik Noortekodu on olnud Aarike Hooldekeskuse kauaaegsed sõbrad. Aarike Hooldekeskuse peret esindasid talgutel Karin, Margus, Taivo, Inga, Helen, Andre, Lehar, Johanna, Urve, Sergei ja Elle.

Aitäh kõigile talgutoos osalejatele ja heateo tegijatele! Tähistasime teiselt Aarrike Hooldekeskuse 70 aasta juubelit, Eesti Vabariigi 100 aasta juubelit ja 100 aastat heategevust maailmas.

Talgujuht ELLE OTT

Raudteed ületades tuleb jalgrattalt maha tulla

Kevade saabudes liiguvad inimesed üha enam jalgratastega ning Tehnilise Järelevalve Amet (TJA) tuletab meelde, et raudteed ületades tuleb alati rattalt maha tulla ning veenduda, et lähenemisas pole rongi. Igal aastal toimub raudteel mitmeid jalgratturite hooletusest ning liikusreeglite eiramisest põhjustatud õnnetusi, ka sel aastal on olnud juba selline juhtum.

Jalgratturina raudteed ületades

- peatu enne ülekäigukohta;
- tule rattalt maha;
- veendu, et lähenemas pole rongi;
- ületa raudtee. lükates jalgratast käekõrval.

TJA paneb kõigile sõidamele, et raudteed on kõrgendatud ohuga piirkond ja raudteed ületades tuleb olla erilisel tähelepanelik ning järgida igati liiklusreegleid, liiklusemärgid, valgusfoore ja muid hoiatusmärgid. Raudteed ei tohi mingil juhul ületada väljaspool selleks ette nähtud ülekäigu- või ülesõidukohta.

Vanematel soovitame oma lastele rääkida raudteega seotud ohtudest ning rööbastee ohutu ületamise reeglitest.

Lisainfo raudteehutuse kohta on leitav TJA kodulehelt https://www.tja.ee/et/raudteehutuse_meelespea

ANU VÕLMA.

TJA avalike suhete peaspetsialist
tel 667 2031, 501 1585, anu.volma@tja.ee

Kasside-koerte marutaudivastane vaktsineerimine on kohustuslik ning vajalik

Sellel kevadel täitub Eestil neli aastat ametlikult marutaudivabaks riigiks saamisest. Hoolimata sellest, et tegu on hea uudisega, on olukorral ka oma varjukülg.

Viimaste aastate riiklik lemmikloomade vaktsineerimise statistika kõneleb üsna selgelt, et loomaomanikud on pannud võrdumärgi riigi marutaudivabaduse ning võimaluse vahele jätta oma lemmikloom marutaudi vastu vaktsineerimata. Loomatauditõrje seaduse kohaselt on omanikul kohustus lasta oma lemmikloomale regulaarselt teha marutaudivastane vaktsiinist. See seadusepügal ei ole ajale jalgu jäänud.

Kahjuks ei ole nakkushaiguste vabadus kunagi miski, mis on iseenesestmõistetav. Eriti vähepüsivaks võib osutuda eeldus jääda sellest surmavaimast nakkushaigusest kehtvalt puutumata põhjusel, et marutaudi võivad nakatada kõik loomaliigid. Lisaks tuleb arvestada, et haigustekitaja põhilisteks laialikandjateks Euroopa regioonis on metsloomad, täpsemalt rebased ja kährikud, kellel pole riigipiirist sooja ega külma. Eesti vahetus naaberriigis Venemaal on haigustekitaja laialt levinud. Marutaudist põhjustatud surmajuhtumid on piiri taga loomade hulgas tavapärased ning surmajuhtumid inimeste hulgas ei ole haruldased.

Globaliseerivas maailmas reisivad inimesed pidevalt ühest riigist teise, sealhulgas ka loomaomanikud, kes reisivad koos lemmikloomadega. Harvad ei ole olukorrad, kus lemmikloom võetakse endale kas plaanilt või vahel ka spontaanselt võõrast riigist. Nõuetekohaselt marutaudi vastu vaktsineerimata ning haigestunud lemmikloomaga on samuti võimalik haigus pikkade vahemaade tagant riiki sisse tuua ning seda on mitmes riigis ka juhtunud. Marutaud on haigus, mis on endiselt kõikidel mandritel levinud, nakkusest on puutumata vaid Austraalia. Seega tegelikkuses on meie riigi marutaudivabadus väga habras.

Marutaud on nakkusohutlik ning ühtviisi surmav nii inimestele kui loomadele. Haigusesse nakatutakse peamiselt haige looma hammustuse tagajärjel, kui sülg satub haava. Viiruse ülekande võib toimuda ka siis, kui haige looma sülg satub silma, ninna, suhu või värsketele haavale. Nakatunud loom võib ise veel silmnähtavalt haige olemata nakatada suurt hulka inimesi või loomi, sest looma sülg võib haigust põhjustav viirus esineda üldjuhul 4 kuni 10, vahel isegi kuni 2 nädalat enne, kui haigusnähud ilmnevad. Maailmas sureb iga päev sadu inimesi marutaudi, kusjuures umbes 95% juhtudest saadi nakkus koeralt.

Seega on näiliselt lihtne otsus - ma jätan oma lemmiklooma marutaudi vastu vaktsineerimata - seotud väga suure riskiga. Kuigi riik vaktsineerib ohustatud piirialadel metsloomi regulaarselt marutaudi vastu ning jälgib lemmikloomade liikumist, on need meetmed eelkõige suunatud haiguse ennetamiseks riiklikul tasandil. Oma lemmiklooma, lemmikuga kokkupuutuvaid lähedasi ning tuttavaid, samuti kõiki teisi inimesi ja loomi saab otsest marutaudiohust säästa siiski vaid iga loomaomanik ise. Marutaud on küll surmav, aga täiel määral ennetatav.

Haiguse ärahoidmiseks ei ole vaja teha muud, kui pöörduda loomaarsti poole ning lasta vähemalt kord kahe aasta jooksul kass või koer marutaudi vastu vaktsineerida.

- **Marutaud on 99,9% surmav, kuid 100% ennetatav.**
- Vaktsineerimine on ainus kaitse marutaudi vastu!
- Vaktsineeri oma koera ja kassi regulaarselt marutaudi vastu. Tee seda vähemalt üks kord kahe aasta jooksul!
- Ära lase oma loomi hulkuma!
- Välti kokkupuuteid võõraste kodu- ja metsloomadega.
- Õpeta lastele, et võõraid kodu- ja metsloomi ei tohi puutuda, isegi kui nad näivad sõbralikud.
- Kui sinu lemmikloom saab pureda, siis teavita sellest loomaarsti.
- Kui saad hammustada, pöördu kiiresti traumapunkti või perearsti poole.
- Lemmikloomaga reisimisel järgi loomadega reisimise reegleid.

ENEL NIIN,
Veterinaar- ja Toiduameti marutaudivastase
vaktsineerimise projektijuht

KOERTE JA KASSIDE VAKTSINEERIMINE MARUTAUDI VASTU 6. JUUNIL K.A

- Ülenurmes Võru mnt garaažide juures kell 9.00 - 9.45
- Rebase kauplus kell 10.00 - 10.30
- Suure-Kambja bussipeatus kell 10.45 - 11.30
- Kambja põhikooli parkla kell 11.45 - 12.30
- Pangodi meierei kell 12.45 - 13.15

Vaktsineerimine on kohustuslik mitte harvem kui üks kord 24 kuu jooksul.

Märgitud aegadel ja kohtadel on süstimine **TASUTA**. Kompleksvaktsiini (katk, hepatiit, parvoviirus) või kiipimise soovi korral andke sellest eelnevalt teada. Koerad tuua süstimisele jalutusrihma otsas, kurjad koerad suukorviga. **Kaasa võtke vaktsineerimistunnistus või looma pass.**

AIVAR LASTIK,
Kambja valla volitatud veterinaararst, tel 513 6245

Abiks kuriteo ohvrile ja tema perekonnale

Ohvriabiteenus on avalik teenus, mille eesmärgiks on kuriteo, hooletuse, halva kohtlemise, füüsilise, vaimse või seksuaalse vägivalla ohvriks langenud isikute toimetulekuvõime säilitamine või parandamine.

Ohvriabi pakub esmast nõustamist ja emotsionaalset tuge, informatsiooni erinevatest abisaamise võimalustest. Ohvriabiõõtaja juhendab ja toetab suhtlemisel riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustega ning teistele ohvrile vajalike teenuseid osutavate asutustega.

Nõu võib küsida ka telefoni teel või e-maili kaudu. Inimene võib soovi korral jääda anonüümseks. Ohvriabiteenus on tasuta ja teenuse eesmärk on säilitada või parandada ohvri sotsiaalset toimetulekuvõimet.

Ohvriabikeskused asuvad Tartus aadressil

Riia 179a, peaspetsialist Lea Palksaar.

Vastuvõtt:

esmaspäeval kell 9.00 - 12.00 ja 13.00 - 17.00, (T, K, N, R kokkuleppel)
tel 5866 9129

e-mail lea.palksaar@sotsiaalkindlustusamet.ee

Riia 132, peaspetsialist Katti Kask.

tel 7303 069, 5307 4196

e-mail katti.kask@sotsiaalkindlustusamet.ee

Euroopa meistriks ei olnud Ülenurme Gümnaasiumi 25. laskevõistlustel Eesti laskuritest vastast

Püstolilaskmise medalivõitjad

Ülenurme koolis on laskevõistlusi peetud alates lasketiiru avamisest, tegevusloa saamisest algul gümnaasiumi (keskkooli) korraldusel, hiljem spordiklubi loomise järel spordiklubi läbiviimisel. Võistlused on toimunud järjepidevalt, vahele ei ole jäänud ükski aasta. Selle aja jooksul on sajad noored võistelnud meie tiirus. Paljudele on see olnud esimeseks tulirelvavõistluseks elus.

Aegade jooksul on meil võistelnud nendel võistlustel paljud tegijad, kes hiljem on võitnud MM- ja EM-medaleid täiskasvanute ja juunioride hulgas, võistelnud olümpiamängudel. Kuulsaim neist on kindlasti Peeter Olesk, samuti Tuuli Kübarsepp, Argo Kurg, Aimar Lints, Erki Silakivi, Mihkel Kasemets, Allan Mürk, Karina Kotkas. Võib kindalt väita, et vähemalt viimased 25 aastat on Lõuna-Eesti noorte laskurite tee Euroopa ja maailma tiitlivõistlustele käinud läbi Ülenurme tiiru. Meie oma võistlustelt alustanutest on neljal korral kokku osalenud EM-võistlustel Anette Caroline Kõre ja Mario Merirand. Neli noort on täitnud meistrinormi. On püstitatud Eesti noorte ja juunioride rekordeid, võidetud kümneid igat värvi medaleid noorte, juunioride ja täiskasvanute Eesti meistrivõistlustelt. Ülenurme vald renoveeris lasketiiru ja uuendas sisustuse kolm aastat tagasi, see lisas võistlusele pidulikkust.

Ülenurme tiirus peeti 20.-22. aprillil 25. gümnaasiumi laskevõistlusi. Meie võistluse osavõtjate arvukusele seab piirid tiiru mahutavus. Viiel laskerajal väga palju osalejaid mitmel laskealal tulejoonele ei pääse. Võimalik variant on pikendada võistluspäevade arvu ja päeva pikkust. Võimalik on võistluse taset tõsta osavõtjate valikuga. Meie suureks rõõmuks vastas positiivselt kutsele Läti tugevaim – Dobeles laskesportklubi. Sealse klubi liikmed on viimasel 7 aastal võitnud juunioride Euroopa ja maailmameistrivõistlustelt igal aastal medaleid, sealhulgas ka kuldseid. Lisaks ka noorte olümpialt neli aastat tagasi pronksmedal. Teistel aladel võistlesid meie tavapäraseid sõprusklubid: Põlva nii püssi kui ka püstoliga, Valga ja Väike-Maarja püstoli- ning Elva püssialadel. Kõrgeklassiiste tulemuste eest hoolitsesidki lätlased. Eelmise aasta Euroopa meister Ernests Erbs võitis juunioride seas spordipüstoli ringmärgi ja ilmuva märgi võistluse vastavalt 287 ja 291 silmaga. Harjutuse mõlema poole liitmise summa - 578 silma - ületab meistrinormi kolme silmaga. Aasta tagasi võitis ta maailmajao kulla 583 silmaga.

Teised võitjad olid Marianne Tavits Elvast, Õnne-Liisi Viidas Väike-Maarjast, Kirill Lepman Valgast, Rihards Zorge Dobelest ning ülenurmelased Adele Karolina Kõre, Lauri Lopp ja Kairi-Liis Roonurm.

Võistluste taset arvestavalt olid kolm kohtunikku rahvusvahelise kategooriaga.

Meie juubelivõistlusi toetasid Kambja vallavalitsus, Tartumaa Spordiliit, Eesti Kultuurkapitali Tartumaa ekspertgrupp, Ülenurme gümnaasium, OÜ Masinateenus, OÜ Estplus, OÜ ZEP Service. Suur tänu osalejatele ja toetajatele!

AIVO ROONURM,
laskmistreener

Ernests Erbs kahe Ülenurme „kullaga“ Adele Karolina Kõre fotod

Edukale korvpalliaastale joon alla

Koos kevadiste soojade ilmadega lõpetavad korvpallurid n-ö tubased tegevused ja teevad kokkuvõtteid. Alljärgnevalt teeme ülevaate Ülenurme korvpallirahva möödunud hooaja tegemistest.

Kõige noorematest poistest jõudsid Eesti minikorvpalli finaali Tartu meeskonnas Rain Liiva, Mihkel Esnar ja Gregor Vassiljev. Tasavärgise heitluse järel jäadi napilt alla Tiit Soku korvpallikoolile 48:50.

Pika korvpallurikarjääri alguseks tulid poistele hõbemedalid Eesti meistrivõistlustelt – pole ju paha algus! Ka U-14 poiste vanusklassis jõudis üks Ülenurme koolipoiss Eesti meistrivõistluste finaali. Erkmaa korvpallikooli meeskonnas osalenud Ralph-Marten Lauren teenis samuti hõbedase medali, kui finaalis kaotati Audentese spordikooli meeskonnale 66:79. Äramärkimist väärib ka tõsiasi, et Tartumaa meeskonna treeneriks on n-ö oma valla mees, Kambja õpetaja Rauno Kiuru.

Ka järgmises noorte vanuseklassis U-16 on Ülenurme korvpallipoisid esindatud. Siin on finaalmängud veel ees, kuid suure tõenäosusega teenib medali Tartu meeskonnas mängiv Martin Rosenthal. Noortekorvpalli vanemas astmes U-18 mängis edukalt taas Tartu meeskond ja võitjate nimekirjas oli ka kaks Ülenurme korvpallinoormeest: Aleks Tabo ja Gert Aren. Finaalis alistati kindlalt 79:69 TTÜ korvpallikool.

Ülenurme koolipoisid, kes on vanusega noorteklassist väljas, said võimaluse mängida kaasa Ülenurme esindusmeeskonnas ja osaleda Eesti meistrivõistlustel meeste II ja I liigas ning Tartumaa meistriliigas. Korvpalliaasta kujunes Ülenurme esindusmeeskonnale väga edukaks. Meeste II liigas jõuti veerandfinaali ja jäadi jagama 5.-8. kohta. Ülenurme koolipoistest mängisid siin kaasa Viljar Kams, Joonas Kull ja Jakob Tammisto. Viimane tegi kaasa ka meeste I liigas Eesti Maaülikooli meeskonnas. Maaülikooli meeskond lõpetas hooaja tasavärgise finaalmänguga Tallinna Betoonimeistri vastu ja tasuks saadi hõbemedalid. See tähendab, et ollakse üldise reitingu kohaselt Eesti üheksas meeskond ja enamik võistkonna liikmeid on Ülenurme korvpalli kasvandikud.

Ilusa punkti hooajale pani Ülenurme esindusmeeskond Tartumaa meistriliiga finaalis, kui napilt jäadi alla Estiko meeskonnale. Tasuks siingi hõbedased autasud. Lootus hooaja kuldsele lõpule ei ole kadunud, sest algab Eesti meistriliiga finaalseeria ja Tartu esindusmeeskonnas teeb kaasa Ülenurme gümnaasist Märt Rosenthal. Edu talle!

Korvpallirahvale ilusat suvepuhkust, ärge unustage ka treeninguid ja kohtumiseni uuel hooajal!

PAAVO RUSSAK,
Ülenurme korvpallitreener

Birgit Paidre Euroopa meistrivõistlustel 2018

Pildil on Rütmi Junior Team koos treenerite ja kava autoriga.

VK Rütmi Junior Team, mille koosseisu kuulub ka Birgit Paidre, saavutas rühmvõimlemise EM-il Tallinnas tugevate Venemaa ja Soome rühmade järel kõrge 5. koha.

Rütmi Junior Teami kuuluvad Grete Toomsalu, Keliis Lillemets, Sandra Liisa Aduson, Liis Ernits, Elis Themas, Gabriele Eensoo, Augustiine Tamme, Eliise Antonov, Birgit Paidre, Kättriin Pärnamäe, Ingrid Veermäe, Laura Liis Peetso.

Rühma treenerid on Maarja Jaanovits, Laura-Liisa Kruusamäe ja Katri Toomsalu.

Palju-palju õnne, Junior Team!

MARGOT VÕSOKOV

Ülenurme Cup lauatenises

Kahes alagrupis ja 15 mängijaga kulgenud turniir pakkus pingelisi mänge. Võitjana väljus Imre Hansen. Talle järgnesid Rainer Olesk ja Urmas Paidre.

Meestele pakkus head konkurentsi ainuke naisvõistleja Auli Pukk.

HEIKI SARAPUU